

Sygn. akt II AKz 582/14

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SA Jolanta Śpiechowicz

Sędziowie: SA Iwona Hyla

SA Mirosław Ziąja (spr.)

Protokolant: Agnieszka Przewoźnik

przy udziale Prokuratora Prok. Okręg. del. Pawła Zuberta

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko **B. K. i Ł. K.**

podejrzanych o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. i inne

zażalenia obrońcy podejrzanych

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 2 września 2014 roku sygn. akt XXI Kp 320/14, XXI Kp 321/14

w przedmiocie przedłużenia czasu trwania aresztu tymczasowego

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n a w i a

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Katowicach, uwzględniając wniosek Prokuratora Okręgowego w Katowicach przedłużył do dnia 4 grudnia 2014 roku okres tymczasowego aresztowania podejrzanych:

1/ B. K. ur. (...) w T., zastosowanego postanowieniem Sadu Rejonowego Katowice – Wschód w Katowicach z dnia 5 marca 2014 roku (sygn. akt IV Kp 98/14;

2/ Ł. K. ur. (...) w T. zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego Katowice – Wschód w Katowicach z dnia 5 marca 2014 roku sygn. akt IV Kp 97/14

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że w przypadku podejrzanych zrealizowany zostały przesłanki ogólna z art. 249 § 1 k.p.k. oraz szczególne z art. 258 § 1 pkt 2 i § 2 k.p.k. wskazujące na konieczność stosowania wobec podejrzanych najsurowszego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Nadto ustalono, że postanowieniem z dnia 6 marca 2014 roku prokurator przedłużył okres trwania śledztwa w sprawie do dnia 23 grudnia 2014 roku.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła obrońca obu podejrzanych zarzucając zaskarżonemu orzeczeniu;

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego postanowienia, który miał istotny wpływ na treść wydanego postanowienia poprzez przyjęcie, iż po stronie podejrzanych B. K. i Ł. K. zaistniała przesłanka dużego prawdopodobieństwa popełnienia zarzucanych im czynów, która uzasadnia stosowanie wobec podejrzanych najsurowszego środka zapobiegawczego, podczas gdy w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy nie sposób jednoznacznie przyjąć, że takie prawdopodobieństwo zachodzi.

2. obrazę przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, a to:

- art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., polegająca na błędnym przyjęciu, że podejrzani mogą w bezprawny sposób utrudniać toczące się przeciwko nim postępowanie przygotowawcze, podczas gdy dla potwierdzenia takiej obawy brak jest uzasadnionych dowodów, czy chociażby poszlak, w związku z czym przesłanka opisana w tym przepisie przyjęta została przez sąd I instancji w sposób dowolny i nieuzasadniony;

- art. 257 § 1 k.p.k. przez naruszenie zasady minimalizacji w zakresie stosowania środków zapobiegawczych nakazującej stosowanie środków o charakterze łagodniejszym, a w szczególności środków wolnościowych i przyjęcie, iż łagodniejszy środek zapobiegawczy nie będzie wystarczający, gdyż nie zabezpieczy prawidłowego przebiegu postępowania przygotowawczego w związku z czym konieczna jest izolacja podejrzanych, podczas gdy zachowanie podejrzanych, którzy złożyli wyjaśnienia nie wskazują aby istniało jakiegokolwiek zagrożenie podejmowania przez nich czynności nakierowanych na zakłócenie toku postępowania, a wręcz by w ogóle istniała realna obawa mataczenia w sprawie,

- art. 258 § 2 k.p.k. poprzez przyjęcie, iż surowość kary grożącej podejrzany przesądza o obawie matactwa, podczas gdy groźba orzeczenia surowej kary ma wobec podejrzanych charakter tylko ustawowy i nie poparty konkretnymi okolicznościami sprawy

W oparciu o te zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i uchylenie wobec podejrzanych środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, ewentualnie uchylenie tymczasowego aresztowania i zastosowanie wobec podejrzanych innych środków o charakterze wolnościowym, tj. poręczenia majątkowego w kwocie 100 tys. zł od każdego z podejrzanych, nadto dozoru policji oraz zakazu opuszczania kraju.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Wbrew retoryce wniesionego środka odwoławczego sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktyczno – prawnych, znajdujących oparcie w powołanych przepisach kodeksu postępowania karnego, wskazujących na potrzebę kontynuowania wobec podejrzanych stosowanych środków zapobiegawczych w postaci tymczasowego aresztowania

Nie sposób przyznać racji obrońcy, iż błędem Sądu Okręgowego było ustalenie, iż w sprawie brak jest wystarczających dowodów przemawiających za dużym prawdopodobieństwem popełnienia przez podejrzanych zarzucanych im czynów w rozumieniu art. 249 §1 k.p.k.

Sąd I instancji trafnie podniósł, iż na powyższą okoliczność wskazują dowody z wyjaśnień współpodejrzanych, w tym chociażby podejrzanych W. D. oraz J. P., popartych udziałem w eksperymencie procesowym tego pierwszego, dowody z załączonej dokumentacji skarbowej, a nadto ekspertyzy z dnia 6 czerwca 2014 roku z zakresu badania zawartości metali szlachetnych w stopach, co obrońca pominął w rozważaniach zażalenia.

Powyższe dowody wprawdzie nie determinują końcowego rozstrzygnięcia, niemniej jednak są wystarczające do stosowania środków zapobiegawczych w sprawie. Tym samym też domaganie się przez obrońcę zastosowania wobec podejrzanych środków zapobiegawczych o charakterze nieizolacyjnym w zestawieniu z podniesionym zarzutem błędów w ustaleniach faktycznych dotyczących okoliczności wynikających z treści przepisu art. 249 §1 k.p.k. wydaje się być swoistą niekonsekwencją procesową.

W pełni trafnie Sąd Okręgowy uznał też, że przedstawione podejrzanym zarzuty udziału w zorganizowanej grupie przestępczej jednocześnie determinują realizację przesłanki o jakiej mowa w art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., skoro zgodnie z utrwaloną judykaturą specyfika powiązań istniejących w ramach zorganizowanych grup przestępczych powiązań urealnia obawę mactwa. Tym samym też brak było podstaw do podzielenia argumentacji obrońcy, iż zaskarżone postanowienie obarczone jest obrazą wskazanego wyżej przepisu postępowania.

Trudno zgodzić się ze skarżącym także i w tym fragmencie, w którym oferuje on w zażaleniu zarzut naruszenia przez sąd przepisu art.258 § 2 k.p.k., jeśli mieć w polu widzenia stronę przedmiotową zarzucanych podejrzanym czynów, rozmiar szkody, działanie w sposób premedytowany w warunkach przestępczego współdziałania. Jeśli zatem uwzględnić, iż jeden z zarzucanych podejrzanym czynów dotyczy naruszenia normy zawartej w przepisie art. 299 §1, 5 i 6 k.k. nie sposób uznać, w powiązaniu z przesłankami naprowadzonymi wyżej, że nie została spełniona okoliczność zagrożenia surowa karą, o jakiej mowa w art. 258 § 2 k.p.k., która dla sądu I Instancji stanowiła fundamentalny powód przedłużenia stosowanych wobec podejrzanych tymczasowych aresztowań.

Podzielając to stanowisko zgodzić należy się również z prawnymi jego konsekwencjami, iż stwarza to domniemanie podejmowania przez podejrzanych czynności mogących zdestabilizować toczące się śledztwo.

Nie ma zatem racji obrońca, że wspomniany wyżej przepis prawa winien być poparty jakimikolwiek okolicznościami sprawy wskazującymi na obawę mactwa, chociażby z tego względu, że wspomniane możliwości destabilizowania toczącego się postępowania karego niekoniecznie wiązać muszą się z mactwem procesowym.

Skoro więc Sąd Okręgowy zasadnie wyartykułował, że niniejsze postępowanie wymaga kontynuowania poprzez przeprowadzenie kolejnych czynności dowodowych wymienionych we wniosku prokuratora – co nota bene nie było przedmiotem zarzutu zażalenia – a istnieją w sprawie przesłanki do przedłużenia wobec podejrzanych środków zapobiegawczych o charakterze izolacyjnym, trafnie jednocześnie dał wyraz temu, że takiemu orzeczeniu nie sprzeciwia się zasada minimalizacji z art. 257 § 1 k.p.k.

Mając w polu widzenia powyższe niezbędnym stało się ustabilizowanie zaskarżonego postanowienia, przy braku racjonalnych argumentów zażalenia, mogących wskazywać na konieczność jego zreformowania, zgodnie z intencją obrony.

Na marginesie jedynie zwrócić uwagę trzeba prokuratorowi, by wobec długotrwałości stosowanych tymczasowych aresztowań dołożył należytej staranności mającej na celu zgromadzenie materiału dowodowego w zgodzie z celami postępowania przygotowawczego i podjął próbę sfinalizowania tego etapu postępowania, chociażby w możliwym do tego zakresie, bądź też rozważył potrzebę dalszego stosowania środków zapobiegawczych o charakterze izolacyjnym.

Z./ - o treści postanowienia powiadomić podejrzanych oraz adw. A. N.

- akta zwrócić

Katowice, dnia 17 września 2014 roku